

Česká angiologická společnost ČLS JEP (org. č. 89)

Czech Society of Angiology CzMA

Zakladatelem české a československé angiologie byl prof. MUDr. Bohumil Prusík, DrSc., který své výzkumy a publikační činnost v tomto oboru zahájil již za 1. světové války. Z Prusíkovy kliniky vyšla celá řada předních českých angiologů: doc. J. Mládek, prof. Z. Reiniš – zakladatel československé epidemiologie aterosklerózy a preventivní kardiologie, doc. J. Pokorný, doc. A. Krčílek – zakladatel československé flebologie, dr. M. Ondřejčák – zakladatel slovenské internistické angiologie, doc. Bazika a doc. Puchmayer. Další centrum vzniklo v 50. letech v ÚCHOK (IKEM): doc. Přerovský, dr. Linhart, dr. Roztočil, dr. Spáčil a dr. Broulíková.

Záslouhou prof. Reiniše vznikla začátkem 70. let Angiologická komise České kardiologické společnosti (ČKS), jejímž předsedou se stal MUDr. Jiří Linhart, DrSc. V roce 1981 se komise díky aktivitám Reiniše a Linharta přeměnila na Angiologickou sekci ČKS, jejímž předsedou byl zvolen prof. MUDr. Zdeněk Reiniš, DrSc., a po jeho smrti v roce 1984 znovu J. Linhart. ČKS v roce 1990 sekci přejmenovala na Pracovní skupinu angiologie a předsedou byl zvolen doc. MUDr. Vladimír Puchmayer, CSc., který k 1. 4. 1993 založil samostatnou Českou angiologickou společnost ČLS JEP. Stal se jejím prvním předsedou a také v následujícím volebním období (od r. 1997) působil výbor pod jeho vedením.

Smyslem společnosti je organizačně sdružovat a metodicky vést všechny lékaře zájímaví se o angiologickou problematiku, a to po stránce léčebně-preventivní, vědeckovýzkumné a vzdělávací. Dalším úkolem společnosti je vytvářet podmínky pro rozvoj oboru jako jedné z oblastí interního lékařství, hájení zájmu lékařů zabývajících se touto problematikou, reprezentace české angiologie na mezinárodní úrovni. Zvláštní úsilí je věnováno rozvíjení spolupráce s dalšími společnostmi, které se zabývají cévními onemocněními z chirurgického, kardiologického, dermatologického, hematologického, radiologického, diabetologického a balneologického hlediska.

Významné aktivity

Ve 30. letech přednášeli a pořádali svá malá sympozia angiologové v rámci České kardiologické společnosti. První zmínka o pracovní schůzi angiologů byla nalezena v zápise této společnosti z roku 1936. Také po 2. světové válce se konala jednotlivá angiologická zasedání a konference nepravidelně, nejčastěji v Lékařském domě v Praze a často opět v rámci kardiologie. Nejznámější bylo třídní Angiologické sympozium v roce 1955 v Teplicích. Bohužel se detailnější dokumentace o konání jednotlivých angiologických akcí nedochovala. Od 70. let minulého století začaly být pravidelně, vždy v jarních měsících v Praze a dalších městech organizovány Angiologické dny. Jejich tradice pokračuje do současné doby a postupně se vyvinuly ze skromné jednodenní akce do podoby třídních každoročních sjezdů, s více jak 300 účastníky, z nichž část bývá ze zahraničí.

Od roku 1995 pořádá společnost každoročně v červnovém termínu druhou akci – sympozia s postgraduální tematikou. Zpočátku se konala v lázních Poděbrady, později úspěšně proběhla na zámku ve Valticích na jižní Moravě; v roce 2004 bylo sympozium v Ostravě.

Ve spolupráci s ČKS každoročně připravuje Česká angiologická společnost také vlastní přednáškový blok při sjezdech ČKS v Brně. Vždy je věnovaný některým aktuálním tématům.

Pro standardizaci péče o pacienty s cévními chorobami slouží doporučené postupy, zatím byly vypracovány k těmto otázkám: Ambulantní antikoagulační léčba, Chronická žilní insu-

ficiencie, Ambulantní léčba žilní trombózy, Prevence aterosklerózy, Chronická arteriální insuficience dolních končetin, Akutní žilní trombóza, Tromboflebitidy.

Od r. 1994 slouží k podpoře vědecko-výzkumné činnosti každoroční udělování výročních cen za nejlepší práce publikované v předchozím roce. O přidělení cen rozhoduje odborná porota sestávající ze 7 členů České angiologické společnosti (ČAS). Ceny jsou udělovány ve čtyřech kategoriích: 1. Prusíkova cena za nejlepší monografii s angiologickou problematikou; 2. Prusíkova cena za nejlepší časopiseckou práci s angiologickou problematikou; 3. Reinišova cena za nejlepší práci autora do 35 let věku a 4. Cena za nejlepší práci s žilní problematikou. Všechny čtyři ceny jsou dotovány stejnou částkou – 10 000 Kč.

Postgraduální vzdělávání členů ČAS probíhá v úzké spolupráci se subkatedrou angiologie IPVZ, která vypracovává každoročně program kurzů a odborných stáží. V současné době se týkají neinvazivních vyšetřovacích metod, duplexní sonografie žil, duplexní sonografie karotid, jednotky intenzivní angiologické péče, intervenčních metod, mikrocirkulace a chronické žilní insuficience.

Zahraniční spolupráce

B. Prusík byl v roce 1952 jedním z iniciátorů založení Mezinárodní angiologické unie (International Union of Angiology – IUA). V roce 1961 proto byla české, tehdy ještě kardiologické společnosti svěřena organizace IV. světového angiologického kongresu (prezident B. Prusík, generální sekretář Z. Reiniš) a v roce 1978 XI. světového angiologického kongresu (prezident Z. Reiniš, generální sekretář J. Pokorný). V uvedených letech B. Prusík a Z. Reiniš působili ve funkci prezidentů International Union of Angiology a ve výboru této organizace postupně působili J. Pokorný, J. Linhart, V. Bazika a J. Bartoš. V posledních letech byli oficiálními národními delegáty za ČR: V. Puchmayer, J. Linhart, K. Roztočil a M. Bulvas. J. Linhart působil ve výboru pracovní skupiny periferní cirkulace Evropské kardiologické společnosti a zastupoval naši republiku v pracovní skupině, která vypracovala evropský konsensus týkající se péče o pacienty s kritickou končetinovou ischemií. Velmi úzká spolupráce a osobní kontakty existují se Slovenskou angiologickou a angiochirurgickou společností. Angiologických dnů v Praze a angiologických symposií v Poděbradech a Valticích se vždy zúčastnilo několik desítek angiologů ze Slovenska a naopak stále větší počet účastníků z ČR přijíždí na kongresy Slovenské angiologické společnosti v Tatrách.

Velmi intenzivní spolupráce probíhala také s rakouskými, italskými, německými, švýcarskými a slovinskými angiology a také s významnými odborníky z Mayo Clinic v Rochesteru. Členové ČAS byli nebo jsou v redakčních radách předních světových časopisů: v International Angiology (oficiální orgán IUA) – J. Pokorný, V. Bazika, J. Linhart, V. Puchmayer a K. Roztočil; v časopisu Angiologie – Z. Reiniš, J. Pokorný a V. Puchmayer, v Circulation – J. Pokorný, v Angiologie – V. Puchmayer a K. Roztočil, v European Heart Journal a v American Heart Journal – J. Linhart, v Eurorehab – V. Puchmayer.

Další mezinárodní spolupráce se týkala Středoevropského vaskulárního fóra (Central European Vascular Forum – CEVF), kde patří naši zástupci k neaktivnějším. Organizace byla založena v roce 1997 a sdružuje angiology z 9 zemí (Rakousko, Maďarsko, Itálie, Polsko, Slovinsko, Chorvatsko, Rumunsko, Slovensko a Česko). Ve výboru CEVF v současné době působí V. Puchmayer jako prezident, A. Broulíková jako národní delegát a K. Roztočil jako vědecký sekretář. V roce 1998 se konal v Praze 1. kongres této angiologické organizace (jeho prezidentem byl V. Puchmayer) a v roce 2003 to byl 1. postgraduální kurs zaměřený na problematiku duplexní sonografie.

Ocenění

Kromě každoročního udělování cen České angiologické společnosti obdrželi někteří členové i Holanovu cenu (J. Bartoš), cenu České kardiologické společnosti (V. Puchmayer) nebo cenu „Bronzového býka“ na Mezinárodním festivalu vědeckého filmu v Benátkách (J. Linhart) a medile UK (V. Čepelák, V. Puchmayer). Též čestných členství je mnoho: kromě čestného členství ČAS jsou to čestná členství České internistické společnosti (V. Čepelák), České kardiologické společnosti (V. Puchmayer) nebo České chirurgické společnosti (J. Bartoš) a České lékařské společnosti J. E. Purkyně (V. Čepelák, J. Linhart, I. Přerovský, V. Puchmayer). Medaili J. E. Purkyně obdrželi I. Přerovský a V. Puchmayer. Čestná členství zahraničních angiologických společností: Slovenské angiologické společnosti (J. Strejček, V. Puchmayer, J. Linhart, J. Spáčil, K. Roztočil), Švýcarské a Rakouské angiologické společnosti (V. Puchmayer), Kubánské angiologické společnosti (J. Linhart, I. Přerovský, V. Puchmayer) a jako nejvyšší ocenění od Mezinárodní angiologické unie (B. Prusík, Z. Reiniš, J. Pokorný).

Vnitřní členění

V rámci společnosti působí pracovní skupiny zaměřené na specifické odborné nebo pracovní problematiky: pracovní skupina Mikrocirkulace, pracovní skupina Duplexní sonografie, pracovní skupina Ambulantních angiologů, pracovní skupina Intervenční a akutní angiologie. Jednou z náplní činnosti pracovních skupin je příprava vlastního přednáškového programu pro výroční sjezdy – Angiologické dny.

ČSA má od r. 2003 také sekci sester, která sdružuje zdravotní sestry a laboranty působící v oboru angiologie. V rámci programu angiologických sympozií s postgraduální tematikou pořádá sekce vlastní přednáškový program.

Předseda: MUDr. Karel Roztočil, CSc.
IKEM, Praha

Vědecký sekretář: MUDr. Jiří Spáčil, CSc.

III. interní klinika VFN, Praha

Podklady zpracovali doc. MUDr. Vladimír Puchmayer, CSc., a MUDr. Karel Roztočil, CSc.